

Allah neden Yemin eder?

www.ateistlerecevap.org/2017/08/allah-neden-yemin-eder.html

ateistlerecevap

Ağustos 20, 2017

Değerli kardeşimiz,

İnsanoğlu tarih boyunca konuşmalarına ve sözlerine kuvvet vermek, muhatabını iknâ etmek, sözlerinin doğruluğuna güvenilmesini istemek ve bunu sağlamak için yemini kullanmıştır. Yani yeminli ifadeler kullanmak, insanoğlunun yabancı olduğu bir üslûp değildir. *Kur'ân'da geçen yeminli ifadeler de insanın anladığı seviyeden insana hitap eden Allah'ın şüphesiz birer sözüdür.*

Âyetlerde de görüleceği üzere, Cenâb-ı Allah bizzat Kendi Yüce İsmi üzerine yemin ettiği gibi (Hicr, 15/92); peygamberlerine (Yâsîn, 36/1), peygamberlerin yaşadığı veya vahyin geldiği beldelere (Tûr, 52/1-3; Beled, 90/1), meleklerle (Sâffât, 37/1; Nâziât, 79/1-2), Kur'ân'a (Vâkıa, 56/77; Tûr, 52/2), kıyâmet gününe (Kıyâmet, 75/1), kâinatta var olan önemli varlıklar üzerine, meselâ kaleme (Kalem, 68/1), gökyüzüne (Burûc, 85/1; Târık, 86/1), güneşe (Şems, 91/1), aya (Şems, 91/2), geceye (Leyl, 92/1), sabaha (Fecr, 89/1), kuşluk vaktine (Duhâ, 93/1), zamana (Asr, 103/1), yıldızla (Necm, 53/1), havaya (Zâriyât, 51/1) ve bitkilere (Tîn, 95/1) yemin etmiştir.

Kur'ân, âlemlerin Rabbi sıfatıyla Allah'tan, kullarına gelen İlâhî kelâmın mecmuâsıdır. Bizim fikir, algılama ve anlayış seviyemize inen Kur'ân-ı Hakîm'in, âyetlerinde ve beyanlarında yeminli ifâdelere yer vermesi de bizim algıladığımız biçimde anlaşılabilirliğini, ciddiyetini ve sözlerinde hilâfı olmadığını anlamamızı sağlamak içindir. Cenâb-ı Hak, bazen yeminle âyetlerini doğrulamış ve kuvvetlendirmiş; bazen de bir takım varlıkları yemin konusu yaparak bu varlıkların insanlık için değerine ve kıymetine işâret etmiş ve dikkatleri bu varlıklar üzerine çekmiştir.

Cenâb-ı Allah, insanların âyetlere olan îmân ve güvenlerini temin etmek, verdiği haberleri kuvvetlendirmek, önemli varlıklar ve nesnelere üzerinde tefekkürü teşvik etmek, önemli nîmetleri hatırlatmak; Kur'ân'ın, Kur'ân'ın verdiği haberlerin, kıyâmet gününün, âhîret

gününün, öldükten sonra dirilişin, hesabın, cennetin ve cehennemın hak olduğu konusunda, insanları iknâ etmek ve bunlarda muhtemel şek ve şüpheyi ortadan kaldırmak gibi hikmetlerle, âyetlerini yeminli ifadelerle takviye etmiştir.

Konuya mânâ-yı ismiyle değil, mânâ-yı harfiyle bakmamız gerekiyor. Yani, Allah'ın üzerine yemin ettiği her şey, kendi başlarına değerli değil, Allah'ın yaratmış olması itibariyle yücedir, değerlidir ve kıymetlidir. Cenâb-ı Allah Kendi Zâtının yüceliğini bildirmek ve isim ve sıfatlarının tecellilerinin kemâlini ve eşsizliğini göstermek için varlıklar üzerine çeşitli şekillerde dikkatleri çekmiştir. *Her şey Allah'ın kudretinin ve hilkatinin eşsiz şekilde tecellisi ve tasarrufu değil midir? Zâtı Yüce olan Cenâb-ı Allah, eşsiz ve sayısız isim ve sıfatlarının eseri olan mevcudat üzerine yemin etmekle, aslında kudretinin ve hilkatinin muhtelif tecellilerine, dolayısıyla kudretinin azametine, hikmetinin kemâline, rahmetinin kuşatıcılığına, hilkatinin benzersiz güzelliğine yemin etmiş olmaktadır. (bk. Nursi, Mektubat, s. 378)*

Allah'ın üzerine yemin ettiklerinden bir örnek olarak, "Andolsun asra ki..." (Asr, 103/1) ayetini kısaca açıklamak istiyoruz:

Bu âyeti kerimede Cenab-ı Hak, yarattığı varlıklardan birisi üzerine yemin ediyor. Bu noktada düşünülmesi gereken iki husus vardır. Bunlardan birincisi, *Allah niçin yemin eder?* Yemin genel olarak söylenen bir söze, ortaya atılan bir iddiaya muhatabını inandırabilmek için, saygı duyulan, iki tarafça da kutsal olarak bilinen ve adı anıldığında, söylenen sözün yalan ve yanlış olmayacağı kabul edilen bir varlığın adını zikretmek, böylece karşı tarafa iddianın doğru olduğu mesajını vermektir. Çoğu zaman ise yemin için adı verilen varlık, kudretli ve aldatan kimseyi cezalandırması beklenen bir varlıktır. *Müslümanların bu manada Allah'tan (c.c.) başkasının adına yemin etmesi haramdır.*

Peki Allah (c.c.) neden yemin ediyor? Elbette ki, Allah'ın (c.c.) böyle bir şahit getirmeye, sözünün doğruluğunu ispatlamak için bir başka varlığa ihtiyacı yoktur. O'nun bu yemininden kasıt, yemin ettiği varlıkla ilgili olarak insanların yanlış düşüncelerini düzeltmek ve insanların dikkatini yeminden sonra gelen ifadenin önemine çekmektir.

İnsanlar kimi zaman varlıkların değerlerini olduğundan daha düşük gösterir ve onlara uğursuzluk, kötülük ve çirkinlik sıfatlarını yakıştırırlar. Halbuki onlar Allah'ın (c.c.) yarattığı diğer varlıklar gibi şereflidir ve bu kötü sıfatlara haiz değildir. İnsanlar bazen de bu varlıklara, kendilerinde bulunmayan sıfatlarla nazar ederler ve onlarda uluhiyet vehmederler. Bu da doğru değildir. Onlar yalnızca Allah'ın (c.c.) yarattığı varlıklardır. İşte Allah Teala (c.c.) bu varlıklara yemin ederek, bunların ne insanların suizan ettiği gibi uğursuz ve değersiz varlıklar olduğunu ne de insanların onlarda vehmettiği gibi bir uluhiyet vasıflarının bulunduğunu, bunların yalnızca Allah'ın (c.c.) eserlerinden olduğunu vurgulamak için üzerlerine yemin etmiştir.

Düşünülmesi gereken ikinci husus ise "asr" ın anlamı ve Allah'ın (c.c.) neden onun üzerine yemin ettiği..

Bir görüşe göre "asr" zaman (ed-dehr) demektir. Zaman insanların hayatlarını, fiillerini kuşatan bir olgudur. Yaptığımız iyi veya kötü bütün işler, zaman içerisinde gerçekleşir. Rahatlık, sıkıntı, hastalık, sıhhat, zenginlik, fakirlik hep zamanın içinde meydana gelir. Bu yüzden zaman, insanların dikkatini çeken bir olgudur. Zamana yemin etmekle, insanların dikkatleri daha sonra söylenecek sözlere çekilmiştir.

Ayrıca cahiliye Arapları zarar ve ziyarı, zamanın kötülüklerine bağlardı. Bu gün bile insanlar başlarına bir iş geldiğinde, günlerin ve rakamların uğursuzluğundan bahsetmekteler. Böylece Cenab-ı Hak, asra yani zamana yemin ederek, insanlara kötülüğün zamanda değil

kendilerinde olduğunu belirtmiştir.

Diğer bir görüşe göre (Ebu Müslim) “*asr*”, *ikindi vakti* demektir. Allah (c.c.) kuşluk vaktine (duha) yemin ettiği gibi, günün diğer ucu olan ikindi vaktine de yemin etmiştir. Ayrıca ikindi vaktinin önemini anlatan bir çok hadisi şerif vardır. İkinci, artık günün sonunun yaklaştığı, insanların işlerini bitirmek için uğraştığı, kazanç veya kayıp hesaplarının yapıldığı bir vakittir. Ve bu özelliği ile kıyametten önceki, veya ölümden önceki son vakitlere benzemektedir. Artık hüsranda olan veya saadet içerisinde olan insan, hesap vermeye hazırlanmaktadır.

Ayrıca cahiliye Araplarının bu vakitte işlerini bitirerek, Kâbe etrafına toplandığı, burada işsiz güçsüz insanların dedikodu ve diğer çeşitli kötü işlere daldığı, bunun neticesinde çeşitli kavga, dövüş ve çirkin neticelerin hasıl olduğu rivayet edilmiştir. Bunun sonucunda Araplar, ikindi vaktinin uğursuzluğuna hükmetmişler ve aslında kendilerinde olan kötülüğü, ikindi vaktine yüklemişlerdi. İşte Allah (c.c.) bu vakte yemin ederek, insanlara onun, Allah'ın (c.c.) yarattığı şerefli bir varlık olduğunu belirtmiştir.

Üçüncü görüşe göre, “*asr*” *ikindi namazı* demektir. Buna delil olarak Bakara sûresinin 238. ayetinde geçen “ve, ...orta namaza(ikindi namazına) da devam edin.” emri gösterilmektedir. Hz. Hafsa'nın (r.a.) Mushaf'ında bu âyetin açıklaması “*ikindi namazına (salat il-Asri)*” şeklinde geçmektedir. Peygamber Efendimiz (asm) bir hadisinde,

“İkinci namazını kılmayan kimse, sanki çoluk-çocuğunu ve malını-mülkünü kaybetmiştir.”(Buhârî, *Mevakit*, 14; Müslim, *Mesacid*, 200, 201)

buyurmuştur. İkinci namazı, gündüz vakti kılınan en son namaz olması itibari ile de çok kıymetli bir namazdır. İşte bundan dolayı Allah (c.c.) ona yemin etmiştir.

Dördüncü ve son görüşe göre “*asr*”, Peygamber Efendimiz (asm)'in yaşadığı zaman dilimidir. Zaman, Hz. Âdem (as)'den Hz. Musa (as)'ya kadar ilk asırlar, Hz. Musa'dan Hz. Peygambere (asm) kadar orta asırlar, Hz. Peygamber'den sonra ise son asırlar (ahir zaman) olarak üçe ayrılmıştır. Hz. Peygamber (asm)'le birlikte İslam tüm insanlara ve cinlere, onları karanlıklardan aydınlıklara çıkarmak için gönderilmiş, vahiy son defa inmiştir. Ve Allah (c.c.),

“Siz insanlar için çıkarılmış en hayırlı bir ümmet oldunuz.” (Âl-i İmran, 3/110)

buyurarak, Peygamberimizin ümmetini övmüştür. İşte bu yüzden, Allah (c.c.) Peygamber Efendimiz (asm)'in yaşadığı zamana yemin etmiştir.

Sonuç olarak “*asr*” kelimesi, çeşitli manalara gelen müşterek bir lafızdır. Ve bunlardan birine yönelik kesin bir ipucu bulunmamaktadır. O halde “*asr*”a bu manaların hepsi verilebilir.

Kaynaklar:

- *Ve'l-Asr Tefsiri* – Ahmet Hamdi Akseki.
- *Tefsir-i Kebir* – Fahrudin Er-Razi.
- *Hak Dini Kur'an Dili* – Elmalılı Hamdi Yazır.
- *Safvetüt tefasir* – Muhammed Ali Essabuni.

Kaynak: sorularlaislamiyet.com